

PROST MORA BITI, PROST MOJ ROD, NA SVOJI ZEMLJI SVOJ GOSPOD!

METKA MIZERIT

Pesnikova zabteva se je izpolnila, Slovenija je postala svobodna in samostojna država. Danes praznujemo dvanajsto obletnico dogodka, ki je eden najvažnejših v zgodovini slovenskega naroda. Pred dvanajstimi leti se je spolnila sanja rodov, ki so verovali in zabtevali samostojnost. Potem, ko se je zrušil komunistični režim in so Slovenci na svobodnih volitvah izvolili demokratično vlado, smo po plebiscitu postali državnotvorni narod. Od takrat imamo Slovenci svojo državo. Nebesa pod Triglavom so zarajala, vsa lepota, od Štajerskih gor, do strme tržaške obale, od Triglava do Gorjancev je zapela himno zmagoslavja in svobode. Vsi Slovenci smo bili združeni in srečni, ker smo dočakali veliki dan našega ustajenja. Po vsem svetu je zadrbele sleberno slovensko srce v radosti in ponosu. Svojo državo imamo. Sedaj nismo več Slovenci iz Jugoslavije, kakor smo morali večkrat razlagati. Sedaj smo Slovenci iz Slovenije, države, ki je 25. junija 1991 razglasila svojo samostojnost.

Kdo je sanjal slovenske sanje, ko ni bil čas za take sanje? se sprašuje pesnik Kuntner.

Kaj nas je obranilo kot narod skozi stoletja v teku zgodovine? Stisnjeni med milijonske sosedbe smo obstali na majhnem koščku zemlje več kot tisoč let. Kaj nas je razlikovalo od sosedov, ki so pritiskali na nas od severa in juga? Naš veliki umetnik Cankar je takole zapisal:

O domovina, ko te je Bog ustvaril, te je blagoslovil z obema rokama in rekel: Čvešeli ljudje bodo živeli tod, pesem bo njih jezik in njih pesem bo vriskanje. Vse, kakor je rekel se je zgodilo: bogatejši so pač drugi jeziki, pravijo, da tudi milozvočnejši in bolj primerni za usakdanjo rabo — ali slovenska beseda je beseda praznika, petja in vriskanja.

Slovenska beseda in krščanska vera sta nas zaznamovali in oblikovali potem, ko smo izza Krpatorv odšli na zabod in se ustavili na naši zemlji. Bili smo kmetje; pravijo, da nismo imeli svojega plemstva, ki bi nas ščitilo, da nismo imeli izobražencev, ki bi nas vzgajali. Imeli smo plemiče duba. Cerkev je bila edina ustanova, ki je gojila med nami kulturo in slovenski jezik. Bog nam je poslal moše, ki so nas vzpodbujali in vodili. Pred tisoč leti nam je neki dubovnik zapisal pridigo in molitve, ki nas spominjajo, da smo vedno molili v slovenskem jeziku. Jezik brižinskih spomenikov je čista slovenščina iz 10. stoletja. Prišel je Primož Trubar in nam natisnil prvo knjigo v slovenščini, „Catechismus“. Za njim je Jurij Dalmatin poklonil Slovincem „Svetu pismu stariga inu noviga testamenta.“ Slovenščina je zaživela v vsej svoji moči.

Imeli smo Prešerna; sanjal je slovenske sanje, ko jih še ni bilo dovoljeno sanjati in so mu prepovedali kitico Zdravljice, kjer poje:

V sovražnike z oblakov
rodu naj naš ga trešči grom!
Prost, ko je bil očkav,
naprej naj bo Slovencev dom;
naj zdrobe
njih roke
si spona, ki jih še teže.

Blazeni Slomšek nas je učil: „Sveta vera
bota in luč, materin jezik pa ključ, do

zveličavne narodne omike.“

Tudi Simon Jenko nam je prerokoval:

Ko jaz v gomili črni bom počival
in zelen mah poraste nad menoj,
veselih časov srečo bo užival,
imel bo jasne dneve narod moj.

In končno je prišel čas, ki ga je opeval Gregorčič:

Le vstani uborni narod moj,
do danes v prah teptan,
pepelni dan ni dan več tvoj,
tvoj je vstajenja dan!

Smo mogli še dvomiti, da bo nekoč
napočil dan narodove svobode, da bomo
na svoji zemlji postali sami svoji gospodarji?

Trd bodi, neisprosen mož jeklen,
kadar braniti je časti in pravde
narodu in jeziku svojemu!

Slovenija je dobojevala svoj boj in postala samostojna država. To je vrednota, ki nam je bila dana, je pa tudi dolžnost, ki jo moramo sprejeti. Sedaj ne velja več izgovor, da so nas drugi narodi zatirali in se nismo mogli razviti v vsej polnosti.

Smo svoje države vredni, jo cenimo, smo nanjo ponosni? Smo pripravljeni Slovenijo braniti, ji pomagati, ali samo pričakujemo, kaj nam bo Slovenija dala? Zavedati se moramo svoje pripadnosti in sprejeti odgovornosti, ki nam jih nalaga polnoletnost naroda.

Da mi tukaj ne moremo ničesar narediti? Vsak more nekaj, vsi skupaj zmoremo vse. Komaj dva milijona nas je, vsak Slovenec je dragocen ter odgovoren za skupno stvar.

Kot država pa stopamo v Evropsko zvezo, tja, kamor po zgodovinskem izročilu spadamo. Slovenska država bo postala enakopravna članica velikih evropskih držav. Postali bomo zanimiv del evropskega mozaika samo, če bomo obranili svojo istovetnost, če bomo ostali in se izpopolnjevali kot pokončni, ponosni Slovenci, ki spoštujejo vse narode in jezike, ljubijo in gojijo pa svoj slovenski jezik, pojejo svoje slovenske pesmi, živijo slovenske običaje in obranjajo slovenske značilnosti. Ostati moramo Slovenci, ki se zavedajo svoje samobitnosti, sicer bomo postali del brezlične mase globaliziranega sveta.

Danes pa se posebej spominjamo moža slovenskega duba, ki je živel med nami in ustvarjal slovensko kulturo v Argentini. Spominjamo se ponosnega Slovenca, dr. Tineta Debeljaka ob stoti obletnici njegove

Nad. na 5. str.

PROSLAVA SLOVENSKE SAMOSTOJNOSTI

V soboto zvečer smo Slovenci v Buenos Airesu proslavljali dvanajsto obletnico razglasitve neodvisne države, Republike Slovenije.

25. junija leta 1991 so se uresničile sanje in upanja naših staršev, dedov in pradedov. Konec je bilo tisočletne burke. Slovenci smo postali neodvisen narod.

Marsikaj se je dogodilo v zgodovini našega naroda. Toda od leta 1848 naprej, smo se Slovenci začeli zavedati svoje identitete in si na razne načine prizadevali za čimvečjo samoupravo in samostojnost.

Med drugo svetovno vojno je ta borba prišla do viška. Takrat je mnogo Slovencev žrtvovalo svoja življenja za obstoj naroda in krščanstva, v odporu proti okupatorju in ob istočasni komunistični revoluciji. Tem junakom smo se tudi poklonili pred spomenikom in obljubili zvestobo idealom, za katera so dali življenje.

Po plebiscitu, ki je decembra 1990 absolutno potrdil željo Slovencev do samostojnosti, so junijski dogodki pred desetimi leti dokončno izpolnili tisočletne sanje našega naroda.

MAŠA IN POKLON

Zato se je proslava pričela s sv. mašo, ki jo daroval delegat prelat dr. Jure Rode s somaševalcema prelatom Jožetom Guštinom in župnikom Tonijem Bidovcem. Med

mašo je pel mešani zbor San Justo pod vodstvom prof. Andrejke Selan Vombergar, pri orglah pa je sodelovala Anka Savelli Gaser. Dr. Rode je povezal pri pridigi praznovanje samostojnosti s praznikom sv. Petra in Pavla. Po maši sta predsednik ZS Lojze Rezelj in veleposlanik RS mag. Bojan

Grobovšek položila šopek cvetja pred spomenik naših padlih.

Nato se je pričela v veliki dvorani

slavnostna akademija. Povezoval je vse dogajanje tajnik ZS Tone Mizerit, ki je ob pričetku dejal:

„Pred skoraj 40. leti, na narodni praznik 29. oktobra leta 1966 je takratni Narodni odbor za Slovenijo odločil, da se poleg narodnega praznika praznuje tudi dan slovenske zastave. To med nami od tedaj ustaljeno navado vključujemo tudi v praznovanje slovenske samostojnosti. Zato prosim, da stoje pozdravimo prihod argentinske in slovenske zastave in zapojemo obe himni.“

Najprej je pozdravil goste predsednik Zedinjene Slovenije Lojze Rezelj.

Za njim je spregovoril veleposlanik Republike Slovenije v Buenos Airesu, mag. Bojan Grobovšek.

Slavnostni govor z veliko kulturno poanto je imela prof. Metka Mizerit, ki ga prinašamo na uvodnem mestu. Tudi se je v njem spomnila 100-rojstva našega velikega kulturnega delavca dr. Tineta Debeljaka.

Napovedovalec je prebral nekaj misli iz pozdravnih pisem, v celoti pa so objavljena na drugi strani.

V kulturnem delu proslave pa je najprej nastopil igralec in režiser Blaž Miklič, ki je predstavil sodelavce. Omenil je da se bodo v kulturnem programu še posebej spomnili dr. Debeljaka, „kulturnika in idealista, ki je v svoji neomajni ustvarjalnosti zapustil bogato dediščino s posebnim pečatom, ki ga daje edinole globoka ljubezen do narodne identitete.“ Nastopil je Mešani pevski zbor iz San Justa pod vodstvom prof. Andrejke Selan Vombergar, ki je zapel

Nad. na 2. str.

GLEJ...

POZDRAVI OB OBLETNICI .. 2	KORAK NAZAJ 4
OBČNI ZBOR NA PRISTAVI. 3	PROSLAVA NA LAJŠAH 4
PROSLAVA V LANUSU 3	VTISI IZ SLOVENIJE 5

POZDRAVNI NAGOVORI

Alozij Rezelj

Dvanajst let že poteka, odkar je slovenski narod, po milosti vsemogočnega Boga in lastni volji postal suveren na svoji zemlji. Slovenski človek odtlej odloča o svoji usodi v lastni državi. Tisoč let sanj in bojov je ostalo za nami.

Danes ime Slovenije odmeva po svetu in se vključuje v skupnost evropskih držav. Slovenska zastava plapolja širom zemeljske oble. Z veseljem in ponosom se tudi naša skupnost spominja tega dogodka. Zato smo se danes zbrali. Iz srca vam izrekam dobrodoščilo.

Pozdravljam veleposlanika Republike Slovenije v Argentini, magistra Bojana Grobovška ter častnega konzula RS, Hermanu Zupanu in gospo, vse predstavnike naših krajevnih domov, kulturnih, gospodarskih, političnih, mladinskih, borčevskih in dobroteljskih ustanov in organizacij, družbenih občil, ter zlasti naše požrtvovalne učiteljice, učitelje in profesorje družine slovenskih šol v Argentini.

Pozdravljam še delegata dušnih pastirjev prelata dr. Jureta Rodeta in vse naše dušne pastirje in katehete.

Poseben pozdrav še predstavnikom in članom bratskih staronaseljskih skupnosti.

Posebno pozdravljam argentinskega državnega poslanca Cigognia s soprogo.

Med nami se nahajata tudi svetovalka na veleposlaništvu Republike Slovenije v Argentini gospa Jana Strgar in iz Slovenije na obisku kustodinja slovenskega etnografskega muzeja gospa Daša Hribar.

Posebej se hočem na tem mestu zahvaliti našim umetnikom. Kar šestnajst jih je prispevalo vsak po eno stvaritev, da so olepšali ta prostor za nocojšnje slavje. Enako zahvala Našemu domu iz San Justa, ki ima letos na skrbi pripravo in postrežbo na prijateljski večerji, pevskemu zboru iz San Justa; folklorni skupini iz Carapachaja, skupini recitatorjev, Miriam Oblak za koordinacijo kulturnega dela, mojstru Tonetu Oblaku za krasen scenski prostor in vsem, ki sodelujejo na ta ali oni način pri današnji slavnosti. Bog Vam povrne.

Navzočim želim, da bi preživeli lep večer v prijetnem vzdušju. Hvala Vam za prisotnost. Bog nam ohrani Slovenijo!

mag. Bojan Grobovšek

Vsem vam, še posebej pa organizatorjem tega večera, prav lepa hvala, da ste me povabili. Kot je zapisano, sem povabljen, da na zbrane naslovim pozdravne besede. Pozdravne besede pa so praviloma kratke. Včasih so lahko nekako rutinske. Zdi pa se mi vendar prav, da so izrečene v času in prostoru.

Za vsa, Slovence, ki živite v Argentini, zadnje leto dni ni bilo lahko obdobje. Kljub temu se je društvena, kulturna, izobraževalna in ostala dejavnost v vaših ustanovah nadaljevala. Kar samo dodatno govori o vaši navezanosti na vašo domovino, jezik in kulturo, ali pač domovino, jezik in kulturo vaših staršev ali starih staršev in prednikov.

Vsaki, ko sem med vami in ko to izrekam - ne želim biti patetičen - se tudi poklonim vsem tistim, ki so nesebično storili tako mnogo za to, da sta se slovenska kultura in jezik ohranila na tako visoki ravni. Kdorkoli iz Slovenije je to doživel, je to doživel in doživlja z občudovanjem. In tudi s hvaležnostjo. Ponavljam besedo *občudovanje*. Ne gre za ogledovanje nekega čuda ali posebnosti, če parafraziram nekoliko vznemirjeno ugotovitev, ki sem jo slišal pred časom. Eksotične so - kaj vem - sekte. To je nekaj drugega. Skupnost, ki je storila tako mnogo za ohranitev kulturnih, jezikovnih in drugih korenin, si zasluži - kot rečeno - občudovanje in spoštovanje.

Truditi se moramo za to, da bo ta tako živa vez med slovensko skupnostjo in Slovenijo obstala. Pri tem je veliko na Sloveniji, pa tudi na skupnosti. Sedaj ko imamo državo, ko vstopamo v družino držav, imenovano Evropska Unija, za nekatere pa na kratko Evropa, čeprav smo bili vedno del Evrope, se vse bolj zavedamo, da smo Slovenci majhen narod, Slovenija pa majhna država. Premalo nas je, da bi si lahko dovolili izgubo ljudi in potenciala ter izgubo energije z delitvami in izključevanji: vaši, naši ... To velja seveda za vsakega od nas. Kot seveda velja in drži, da to ni apel na to, da se pozabi na zgodovino in zgodovinska

včasih zelo temna dejstva, ter da se ne popravi krivic, kjer je to seveda mogoče. Predvsem pa moramo zreti v bodočnost. Premalo nas je, da bi trošili talente posameznikov in slovenstva kot skupnosti.

Veleposlaništvo predstavlja slovensko državo. Med slovensko državo in slovenskimi skupnostmi po svetu so na nekaterih ravneh in v mnogih zadevah ločnice jasne. V mnogih zadevah ter na nekaterih ravneh pa ločnice niso jasne, pa tudi jih ni. Sicer pa je skrb za Slovence izven meja Slovenije zapisana tudi v ustavi slovenske države.

Med letom, ki je minilo od zadnjega rojstnega dne Slovenije, je država Slovenija, če lahko rečemo nekoliko poenostavljeno, odprla lektorat slovenskega jezika na buenosaireski univerzi. Če tu ne bi bilo slovenske skupnosti, se tega ne bi storilo. Lektorat oziroma njegova nosilka je tu tudi ali v veliki meri zato, da je s strokovnimi nasveti na voljo tistim, ki so s toliko ljubezni in požrtvovalnosti storili tako veliko, da se je raven znanja slovenskega jezika in poznavanje kulture obdržala na tako visoki ravni. Država Slovenija za to ne pričakuje izrazov hvaležnosti. Hvaležnost gre tistim, ki so za slovenski jezik, kulturo in Slovenijo tako veliko storili izven meja Slovenije. Res pa seveda je, da se vse razvija, s kulturo in jezikom vred. Državi Sloveniji, kjer se slovenski jezik in kultura seveda razvijata, in slovenskim skupnostim po svetu pa lahko samo služi, da se medsebojno oplajajo vezi, pri čemer sta jezik in kultura še posebej pri nas Slovencih tako osrednja.

Država Slovenija in njeno predstavništvo sta tudi vključena v pripravo razstave o slovenski skupnosti v Argentini, ki bo odprta kaj kmalu. Prvič se boste predstavili argentinski javnosti v tej obliki. Prepričan sem, da je to zgolj začetek sistematičnega zbiranja o sledih, koreninah in dosežkih slovenstva in Slovencev v Argentini. Razstavo je seveda mogoče soditi, šele ko je postavljena. Že danes je mogoče ugotoviti, da bo razstava o slovenski skupnosti gotovo pokazala, da med značilnosti slovenstva in Slovencev sodi tako visoka stopnja skrbi za kulturo nasploh ter kulturo in jezik lastnega naroda še prav posebej. Ko bodo vaše mlajše generacije, ki so tako argentinske kot slovenske, to videle, bodo lahko dodatno ponosne na svoje poreklo.

Verjetno je prav, da so pozdravne besede kratke. Dovolite mi, da vam na koncu čestitam ob dvanajstem rojstnem dnevu slovenske države. Zato da slovenska država obhaja te dni svoj rojstni dan, ste storili veliko tudi vi, Slovenci v Argentini. In še prav posebej ste storili veliko, ko je šlo za slovenski jezik in kulturo. Če ne bi bilo skrbi za jezik in kulturo, Slovenci ne bi bili narod oziroma kot narod ne bi obstali. In zato imamo danes tudi državo Slovenijo.

Janez Janša

Dvanajst let mineva od zgodovinske odločitve slovenskega parlamenta, ki je potrdil plebiscitarno odločitev Slovencev za samostojno, suvereno, neodvisno in demokratično državo. Žar osamosvojitve je zajel vse, ki smo s srcem čutili za domovino. Zavedali smo se, da bo izbrana pot težka, vendar vredna odrekanja in truda, saj bomo o svoji prihodnosti končno odločali sami. Soglasje, s katerim smo državljani podprli rojstvo nove Slovenije, je bilo izjemno. Z upanjem smo napolnili praznino in se z navdušenjem podali na pot, ki nam ni bila znana. Tako smo 25. junija 1991 sprejeli ustavno listino o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije.

Nekatere podedovane tegobe polpretekla zgodovine so ostale, nastale so tudi nove, ki jih niti domoljubje in narodna zavest ne odtehtata. Veriga, s katero je v teh letih vladajoča oblast poskusila privezati demokracijo, ima šibak člen. Nima srčnosti, poštenosti in dobrote ljudi, ki jo jaz čutim ob svojih prijateljih in kolegih, ob tistih, ki so se in se bodo vedno borili za domovino in za dobro vseh njenih državljanov in rojakov po svetu.

Dvanajst let je ravno toliko, da se začne otrok zavedati sebe in svojega okolja. Ravno toliko, da ve, kaj hoče. Predragi rojaki, Slovenija je kot ta otrok. Poskuša najti pot, ki bo zanjo edina in neponovljiva. In ravno tako kot pred dvanajstimi leti, se tudi sedaj, po dveh uspešnih referendumih za vstop v mednarodni integraciji Evropsko zvezo in zvezo NATO, podaja na pot, ki nam bo prinesla veliko novih izzivov. Evropa že od nekdaj črpa svojo moč iz kulturne raznolikosti svojih narodov. Tako je zaznamovala svetovni razvoj v preteklosti in ponudila temelje za sedanji razvoj. Tem načrtom bomo sledili tudi Slovenci. Premišljena bo naša pot, saj smo prerasli otroške bolezni in si nabrali dovolj izkušenj, da vemo, kaj je dobro za domovino in njene državljane.

Iskreno bi se rad zahvalil vsem Slovincem in Slovenkam po svetu in tudi vam, rojakom iz Argentine, ki ste nam pred dvanajstimi leti zaupali in verjeli v samostojno Slovenijo. Predvsem pa bi se rad zahvalil enemu človeku, mojemu srčnemu prijatelju, svetovalcu in učitelju, pokojnemu Jožetu Pučniku. Brez njega bi se osamosvojitve Slovenije zavlekla, morda nikoli zgodila. Vse, kar je Jože doživel in preživel, vse, čemur je kljuboval in ob tem ohranjal pokončno držo, kaže na to kako velik človek je

SPREJEM PRI VELEPOSLANIKU
Na dan državnosti, 25. junija, je veleposlanik Republike Slovenije povabil diplomatski zbor in predstavnike slovenske skupnosti na protokolarni sprejem.

Na sliki od desne: Herman Zupan in gospa, mag. Bojan Grobovšek in soproga Sonja, inž. Matjaž Omahna s soprogo Sašo roj. Zupan in argentinska gosta.

bil. Lahko smo hvaležni, ker smo lahko z njim delili naše sanje in si skupaj prizadevali za njihovo uresničitev. Njegovo delovanje in razmišljanje ne moremo meriti s številom volilnih glasov, ampak s srčno močjo nas vseh, ki smo ga imeli radi in ki se ga spominjamo.

Enega svojih spisov je Jože Pučnik končal: „Morda bo jutri bolje. Zdi se mi, da smo že tam. Ali pa vsaj na poti, kjer nas nič več ne more zaustaviti. Vsaj to je zanesljivo. Pot.“

Drage Slovenke in Slovenci, ljubi rojaki, želim vam lepo praznovanje in vse dobro. Naj Bog varuje vas in našo ljubo domovino.

Vse najboljše Slovenija!

dr. Andrej Bajuk

Ponovno ste danes zbrani v osrednjem domu Slovencev v Argentini, da proslavite dan Slovenske državnosti. Prav gotovo je mogočno odmevala zahvalna pesem Bogu za ta neizmerni dar, ki smo ga bili deležni sedaj živeči Slovenci: da imamo svojo lastno, samostojno, od sveta priznano državo. Koliko je številčnejših narodov, ki sedaj, kot naši starši in dedje pred nami, le upajo, da bi kdaj kaj takega dosegli. A vendar, nam in ne našim prednikom je bilo dano, po tisočletni zgodovini prežeti s trpljenjem in zvestobo, da lahko to uživamo in še v nadalje utrjujemo in gradimo to hišo narodove svobode - slovensko državo.

Še kako moramo biti hvaležni!! Predvsem za zvestobo naših prednikov. Temelj, na katerem je zgrajena naša država, je globok in trden: to je čisto hrepenenje in trdo delo nešteti rodov, ki so razvili, ohranili in obogatili našo kulturo in narodovo zavest. Hvaležni moramo biti, da so pred dvanajstimi leti stopili na čelo ljudje, ki so imeli srčnost in odločnost ter prisebnost in znanje, do so nas privedli k tisočletnemu cilju. Hvaležni pa moramo biti, da smo med seboj imeli ljudi, ki so bili pripravljeni in tudi žrtvovali za rojstvo Slovenije največ, kar človek lahko žrtvuje: svoje življenje.

Predrage argentinske Slovenke in Slovenci! Pred dvanajstimi leti smo si ustvarili državo, ki je danes enakopravna članica mednarodne skupnosti. Danes stojimo na pragu polnopravnega članstva v Evropski zvezi. Naj Vam zato ob prazniku slovenske državnosti iskreno čestitam za prehojeno pot, saj ne nazadnje, slovenska država smo mi vsi, državljanke in državljani, ne glede na to ali živimo v matični domovini ali drugod. Predvsem pa želim svoji državi boljše, lepšo prihodnost, ki bo vključena v združeno Evropo vedno s ponosom črpal iz globoko ukoreninjenih narodnih vrednot.

prof. Lojze Peterle

Pred dvanajstimi leti smo z vašo pomočjo postavili samostojno slovensko državo na demokratičnih temeljih. Odločili smo se za cilje in smer. Vesel sem, da sta vstop v EZ in vstop v NATO ostala temeljna politična cilja za vse slovenske vlade in da so slovenske državljanke in državljani to voljo plebiscitarno podprli. Z vstopom v ti dve organizaciji se zapirajo nekatera težavna vprašanja v zvezi z našim sosedstvom, ki jih poznamo iz naše preteklosti. Koncept sovražnika se umika konceptu sodelovanja. Sedaj nismo več v čakalnici, niti samo opazovalci. Postali smo suvereni igralci, zavezani lastni volji. Od nas je odvisno, kako bomo razumeli nove izzive in izkoristili nove prilike. V novih okoliščinah vidim novo priliko za vse slovenstvo. Želim, da jo vsi skupaj izkoristimo tudi za novo kakovost slovenske medsebojnosti. Bog vas živi!

SLOVENCİ V ARGENTINI

SLOVENSKA VAS

Spominska proslava

22. junija smo se kot vsako nedeljo zbrali pri sv. maši ob 9. uri, a na ta dan s posebnim namenom, da se spomnimo vseh žrtev komunističnega nasilja. To pa, kot je mašnik Janez Cerar CM v pridigi poudaril, niso izključno tisti, ki so bili nasilno pobiti, temveč tudi mnogi preživeli, begunci in taki, ki so ostali doma, kjer so trpljenje pod tiranskim režimom prenašali dan za dnem.

Po maši smo odšli v naš skupni Hladnikov dom, ki ima ob vhodu spominsko ploščo, pred katero je Janez Petek CM po krajšem nagovoru opravil obredne molitve, domobranec Jože Čampa pa je priložil spominski šopek.

Ko smo vstopili v dvorano, je sledil spominski govor Francija Sušnika, ki je vrednote, ki so pobite junake vodile v življenje in smrti in so nam jih s tem postavili kot svetel kažipot, strnil v eno: Resnično in pravo svobodo.

Svobodo, ki ne pomeni neodgovornega uresničevanja kakršnih koli želja, temveč prostovoljno odločanje za dobro.

*Svobodo, ki spoštuje drugega in njegovo svobodo.
Svobodo, ki ne dopušča premoč velikega nad šibkim ali neboljnim.*

Svobodo, ki odklanja vsako nasilje, ne le drugih nad mano temveč predvsem mojega ali našega nad drugim.

Svobodo, ki izključuje vsako kolaboracijo v nasilju nad osebo, skupino, narodom.

Svobodo, ki zavrača vsak totalitarizem in fanatizem, pa naj temelji na takih ali drugačnih ideoloških osnovah.

Svobodo, ki bo toliko bolj popolna, kolikor bolj bomo premagovali svoje zlasti duhovne pomanjkljivosti.

Za njim so štiri mladi recitatorji (Veronika Rot, Kristina Mehle, Silvio Rozina in Andrej Črnak) prepričljivo in dobro pripravljeno (Marko Pallotta) podali odlomke iz Notranje borbe (Martin Sušnik), pevski zbor pod vodstvom J. Cerarja pa je v povezavi zapel zelo primerno Riharjevo vstajenjsko Danica svetila je mirno še v noč.

Recitator si z avtorjem postavlja vprašanje

*„Kam me pelješ, slovenska pot?
Kako naj vem, kje moram hoditi?“
Njegovo zatočišče je v Gospodu, ki pošilja luč. Svojo usodo povezuje z narodom:*

*„Vstaneš, kadar se dani,
neko jutro brez spomina,
in sploh ne veš, kdo si.
Prav tako, domovina;
od starih do današnjih dni,
če nima več spomina,
njeno ljudstvo ne živi.“*

Razmišljanja ga privedejo do bistvenega dvoma:
*„Povejte vi; zakaj so ONI morali trpeti sramotno smrt?
Zakaj se je toliko trpečnih duš moralo izseliti? Zakaj so nadaljevali s slovenstvom in gradili cerkve, domove...? Zakaj sem jaz dedoval to odgovornost? Zakaj...?“*

*S spominom na junaško trpljenje domobrancev:
„Hodili so za našim Gospodom,
zvesto služili mu do smrti.*

*Vsi zvesti — od psovanja potrpi —
padali so trikrat pod križem.“*

*Daruje Bogu svojo bedo:
„Gospod, na darovanje
prinašam Ti solze.*

*Vest moja, ki ne ve,
katera je pot,
prosi za spoznanje.“*

*In Ga še prosi:
„Odpusti mi vsak greh.
Križ težko je nositi;*

stalno me meče po tleh.“

*V polni zavesti svoje realnosti:
„Danes, Buenos Aires,
zibel moja in dom —
zraka mi zvesto daješ,“*

*obljublja:
„A zabil ne bom
izvor korenin.*

*Glas, ki pride iz višin,
pove mi, kaj je prav;
za vedno varoval
bom dušo in spomin.“*

*Nato pa z velikonočnim upanjem:
„Konec ima vsako življenje.
In konec smrti je vstajenje.
Konec konca. Novi začetek.“*

*Sklene in se zahvali:
„Kam me pelješ, slovenska pot?
Zdaj vsaj vem, kje moram hoditi.*

*Dolžnost imam ljubiti
dve zemlji, dve domovini.*

*Tako naj gre življenje:
slišim tukajšnje grmenje
in krik v breznovi globini.*

*Preko vseh morskih mej
gre naš zvesti korak.*

*Iskaje najvišjih zmag
hodimo skupno naprej.
Hvala Ti, Oče!“*

Proslavo smo zaključili s pesmijo Moja domovina.

Govornik
Franci Sušnik

Občni zbor Društva Slovenska pristava

V nedeljo, 8. junija se je vršil 37. občni zbor. Predsednik Janez Jelenc je vse lepo pozdravil in se s toplimi besedami spomnil vseh rajnih članov, še posebej Ivanke Golob, ki je bila skozi desetletja duša in telo pristavske kuhinje. Tajnik Frenk Klemenčič je poročal o splošnem delovanju odbora in izvedenem letnem programu. Zaradi ekonomske krize, ki je močno prizadela tudi Pristavo, je odbor naprosil člane za posebno denarno pomoč za kritje davčnih in drugih stroškov. Omenil je prenovo obednice, ki sta jo z enoletno pogodbo sprejela Tone in Alenka Vivod. Iz blagajniškega poročila, ki ga je podala Helena Dolinšek, je razvidno, da zaradi znanih finančnih razmer družstvo ne more razpolagati z naloženim denarjem.

Kulturni referent Dominik Oblak je poročal o vseh prireditvah, pri katerih so sodelovali mladi in starejši. Krajevne prireditve so bile: Spominska proslava, Pristavski dan s kvalitetno predstavitev igre Alejandra Casone „Drevesa umirajo stoje“, veselica narodnih plesov, kjer so nastopile folklorne skupine raznih narodnosti. Poleg teh nas je lepo presenetil nastop moškega zbora pod vodstvom Anke Gaserjeve in pa pohvale vredni Živi križev pot, ki ga je mladina pripravila pod vodstvom Marije Zorc Čečeve. Zelo aktivna je bila folklorna skupina, ki je sodelovala na Slovenskem dnevu v San Justu, in v sklopu raznih ustanov v Ituzaingo, Hurlinghamu in Ciudad Jardín — Palomarju. Zveza mater in žena pod vodstvom Kristine Jerov-

škove je tudi poročala o delovanju v pretekli dobi. Sodelovale so pri vseh prireditvah in tudi v Slovenski hiši pri žegnanju in obletnici Zveze s ponavljanjem koncerta prisrčnih popevk pod vodstvom Anke Savelli Gaserjeve. Tudi Prešernova šola je bila prisotna s svojim poročilom, iz katerega posebno omenjamo uspešen Družinski dan in zaključno igro „Kokošja balada“.

Veliko pozornost sta vzbudili poročila mladine (Adrijan Gaser) in mladcev ter mladenk (voditeljica Marija Zorc Čečeva). Obe skupini lepo sodelujeta in se dopolnjujeta. Mladina je žela uspeha na kulturnem in športnem področju, kjer so igre, petje in plesi izrazit dokaz talentov, volje in kreativnosti.

Tudi mladci in mladenke so z velikim veseljem hodili na sestanke, kjer ni manjkalo duhovne misli patra A. Kukovice, in na skupna srečanja, ki jim pomagajo premostiti sleherni neuravnovešenost, značilno v puberteti.

Končno je poročala Nevenka Jelenc, odgovorna za knjižnico, ki deluje ob nedeljah po sv. maši.

Nato je predsednik predlagal imena odbora, ki bi prevzel odgovornost za dobo dveh let. Prisotni člani so podprli imenovanje in še posebno predsednika. Tako sedanji odbor sestavljajo: predsednik Janez Jelenc, podpredsednik in tiskovni referent Franci Schifferer, tajnik Frenk Klemenčič, blagajničarka Helena Dolinšek, kulturni referent Dominik Oblak, gospodarski referenti Mar-

Nad. na 7. str.

JUNIJSKA RAZMIŠLJANJA

Ozadje vetrinske tragedije (4)

MARKO KREMŽAR

Isti dan ob 14,15h sporoča, da so izvidnice že na Koroškem in pripravljajo načrt, kateri oddelki in po katerih poteh bodo preselili 150.000 ujetnikov, vključno 45.000 Kozakov z 11.000 ženami, starčki in otroci. Isti dan ob 22,50h sporoča 5. korpus štabu britanske 8. armade, da je prišlo na Koroško že 800 ameriških vozil (tovornjakov) za prevoz beguncev in ujetnikov, a da jih 5. korpus ne bo predal, dokler se stvari ne razjasnijo (220). S tem se je operacija prekinila.

Dne 20. maja je poveljstvo 5. korpusa poročalo 8. armadi, da je v 'Celovcu vse mirno' (36). Poveljstvo 5. korpusa sporoči 22. maja ameriškem 20. korpusu, naj se ne pomika proti jugu, ker oni še čakajo navodil 'višje avtoritete'. Isti dan ob 21.30h doseže 5. korpus od poveljstva 8. armade, da se celotno operacijo 'Coldstream' zavleče, čeprav je v Italiji ta dan general Clark že pomaknil svoje čete v Trst (220, 234).

Jasno je, da je 5. korpus sabotiral Alexandrov načrt, pa tudi, da je bilo to zaključeno 22. maja na dan, ko je brigadir Low zapustil (55, 221) svoje službeno mesto v 5. korpusu in se je na pobudo zunanjega ministra Edena posvetil politiki. Že 29. maja je bil Low po Edenovem

posredovanju potrjen kot kandidat konservativne stranke na bližnjih volitvah (61). Isti dan je 5. britanski korpus nasilno vračal Sovjetom 45.000 Kozakov, ki jih je hotel Eisenhower skupaj s 105.000 nemškimi ujetniki dobiti na svoje področje. Brigadir Tyron-Wilson, ki je bil odgovoren za izvedbo te 'selitve', je poslal v ameriško cono omenjene nemške ujetnike, pa sporočil Američanom, da ostalih ne more poslati, ker je pot, ki jo je določilo ameriško poveljstvo, zaradi snežnih zametov neprehodna. To je bilo spricho nasilnega vračanja Kozakov očitna laž in sabotaža Eisenhowerjevih in Alexandrovih načrtov (238).

Ker so se 21. maja zadnji partizani umaknili s Koroške, je postal Alexandrov in Eisenhowerjev načrt 'Coldstream' nepotreben, brez smisla pa je bil tudi Lowov ukaz o vračanju protikomunistov, ker je bil tudi njegov cilj dosežen. Zakaj je poveljstvo 5. korpusa vseeno pričelo izročati v smrt ljudi, ki so jim zaupali?

Nasilna repatriacija je bila očitno posledica tega, da 5. korpus ni ubogal Alexandrovega povelja (259). Po mnenju brigadirja Edwarda Tyrin-Willsona je Low sabotiral omenjeni načrt, ker v 'kritičnem momentu' ni maral ameriške pomoči (234). Edin zanesljiv način preprečiti Alexandrov-Eisenhowerjev načrt je bil pohiteti s

'čiščenjem terena' tako, da se bo zavezniško vrhovno poveljstvo znašlo pred izvršenim dejstvom (fait accompli) (56).

Da vračajo jugoslovanske begunce Titu, je maršal Alexander zvedel šele 7. junija in sicer iz poročila, ki ga je poslal njemu, pa tudi raznim ameriškim in britanskim politikom, dr. Miha Krek (75). Nekdanji podpredsednik jugoslovanske vlade v Londonu dr. Miha Krek je zvedel o vračanju jugoslovanskih beguncev Titu in o njihovi usodi prve dni junija. Z datumom 7. junija je pisal maršalu Alexandru, naj Britanci prenehajo z vračanjem beguncev in zahteval, naj Zavezniki prevzamejo začasen nadzor njegove domovine, da se tako reši vsaj tiste vrtnjence, ki še niso bili pomorjeni. Alexander je kot odgovor zahteval naj poveljstvo 8. armade stvar razišče (69), kar se, če lahko sodimo po dosegljivih dokumentih, ni zgodilo, verjetno deloma tudi zato, ker so pričlenjala povojna premeščanja vojaškega osebja.

Podatki o vračanju iz Vetrinja po Dnevniku 5. britanskega korpusa nam povedo, da so bili vrnjeni 23. in 24. maja Hrvatje; 25. in 26. maja Srbi; 27. do 31. maja pa je bilo vrnjenih 11.850 Slovencev in 50 Hrvatov. Skupno je bilo v teh dneh izročeno

Paul Barre

jugoslovanski vojski 26.339 oseb (36).

ZAKAJ?

Zadnji vzroki te tragedije ostajajo še nepojasneni. Vendar, čeprav ne poznamo z gotovostjo nagibov brigadirja Lowa za to, kar je storil, je nekaj teh lahko razvidnih.

Njegova vojaška kariera se je bližala koncu in mož se je pripravljala, da nastopi v Angliji kot politik. Ko so njegovemu nadrejenemu, generalu Keightleyu, prepovedali, da bi nastopil proti partizanom na Koroškem s silo, in je ta predal skrb za odnose z Jugoslavi Lowu, se je ta hotel izkazati kot iznajdljiv politik. Po razgovoru z Macmillanom se je pričel pogovarjati najprej s polkovnikom Hočevarjem, nato pa z njegovim kolegom Ivanovičem. Namen pogovorov je bil spraviti jugoslovanske vojake s Koroške in s tem odpraviti razloge za oborožen spopad.

Ko je zvedel, da je v teku operacija 'Coldstream', je Low pohitel. Zamenjavo, partizanski umik za množico beguncev na Vetrinjskem polju, si je očitno zamislil kot trgovsko operacijo, ki je bila sklenjena z njegovim podpisom povelja o vračanju (Deception order) 17. maja.

Nadaljevanje prihodnjič

KORAK NAZAJ

MARKO KREMŽAR

Junija meseca 1945 so jih morili, pehali v brezna, njihova trupla zasipali, grobišča zastražili in svoj zločin prekrili s plaščem molka. A resnice niso mogli utišati. Po petinštiridesetih letih so se pobiti domobranci in ostale žrtve komunističnih totalitarcev dvignili v zavest naroda, da ni mogoče več tajiti ne njih ne njihove usode.

Junija 2003 so jih predstavnik slovenskih političnih strank, ki obvladujejo sedanji parlament, z zakonom o vojnih grobiščih ponovno porinili v brezna. Zdaj, ko ne morejo več skrivati njihovih trupel, jim hočejo vzeti smisel. Z zakonom nameravajo prebeliti tako njihovo prepričanje kakor tudi vzrok zločina, ki je bil izvršen nad njimi. Vendar tako kot do zdaj nista mogla ne molk in ne čas izbrisati žrtev komunističnega terorizma iz slovenske zavesti, tudi nova parlamentarna nalepka ne bo kos resnici. Mrtvi, ponovno žrtvovani, bodo slej ko prej ponovno zakričali v slovensko kolektivno zavest in še globlje pretresli generacije, ki prihajajo za nami.

To, kar se je zgodilo ob sprejemanju zakona o vojnih grobiščih v slovenskem parlamentu, ni nevednost, ni lahkomišelnost, ni površnost neosveščene politike. Gre za zadnji poskus nekdanjih zločincev in njih dedičev, da se skrijejo pred sodbo ne le zgodovine, marveč tudi evropskega javnega mnenja in obsodbe.

Če bi priznali domobrancem in drugim pripadnikom Slovenske narodne vojske status vojakov, bi bili borci proti komunističnemu totalitarizmu, razoroženi za mrežo koncentracijskih taborišč, priznani kot vojni ujetniki. Pomoriti ujetnike pa je zločin, ki ne zastara ne po slovenskem pravu ne po mednarodnih pogodbah. Zato naj bi bilo po mnenju nekdanjih totalitarcev treba navaliti na

Spominska slovesnost na Lajšah nad Cerknim

Lajše so kraj, kjer se verniki koprške škofije zbirajo k molitvi za vse pobite pred vojno, med vojno in po njej. Tako je na predlog dekanov odločil koprski škof msgr. Metod Pirih. Na mestu nekdanjega senika stoji danes preprosta kapela, ob kateri je bila v soboto, 21. junija obletna spominska slovesnost. Vodil jo je koprski pomožni škof dr. Jurij Bizjak. Z njim je somaševalo 12 duhovnikov, nekaj duhovnikov pa je bilo med ljudstvom. Ljudi se je zbralo okrog 500, večinoma s Primorske, nekaj pa tudi od drugod, celo z Dolenjske in Štajerske.

V imenu 'Odbora za Lajše' je zbrane pozdravil Stanko Medvešček. Med drugim je povedal, da so pripravili posebno zgibanko z naslovom: "LAJŠE - Samo resnica omogoča spravo" in so jo potem prejeli vsi navzoči in v kateri je opis dogodkov tega kraja.

Po maši je imel govor še dr. Anton Drobnič. Prinašamo začetne besede:

"Že 60. leto teče, odkar so partizani 3. februarja 1944 tukaj zagrešili enega od svojih nešteti zločinov. Likvidirali so petnajst Slovencev iz Cerknega in okolice. K seniku, ki je danes spominska kapela, so jih z več strani prignali zjutraj, jih ves dan zasliševali in mučili. Pred nočjo pa so vsakega posebej odgnali k breznu za gozdnim robom in ga po preizkušeni partizanski morilski tehniki ustrelili v tilnik in pahnili v temno brezno. Tako so umorili duhovnika in pesnika Lada Piščanca, duhovnika Ludvika Slugo, učiteljico Pavlo Paa, šiviljo Pavlo Sedej, hišnico Karlino Zorzut, invalidko Anđelo Eržen, kmetico in trgovko Katarino Božič, ki je bila noseča, služkinjo Malko Purgar, kmeta Filipa Bevka in Antona Mlakarja, zidarja Janeza Ambrožiča, čevljarja Rudolfa Bogataja, trgovca Franca Rojca, mesarja Alberta Kavčiča in voznika Josipa Bavcona. Ta se je hudo ranjen edini rešil iz brezna in ostal živ.

Ta strašni zločin so partizani izvršili v skladu z navodili in prakso Komunistične partije Slovenije in po zapovedi Pokrajinskega komiteja KPS za Primorsko, vse v skladu z zločinskimi sklepi Osvobodilne fronte od 16. septembra 1941, da bodo vsakega, ki jim ne bo pokoren, šteli za narodnega izdajalca in kaznovali s smrtjo. Neposredni ukaz za pobjo na Lajšah je izdala tajna partijska policija, Pokrajinska komisija Varnostno obveščevalne službe - VOS. Že konec oktobra 1943 je VOS med drugimi obtoženci zaprla tudi nekatere od teh, ki jih je kasneje umorila na Lajšah, češ da so belogardisti in sodelavci Gestapa. Preiskavo so vodili Bojan Štih, Miro Perc, Miro Brajnik, Franc Pokovec, Branko Jerkič in Zmago Zupančič, vsi vodilni člani VOS. Prvi štirje so kasneje tudi "sodili", za tožilca pa se je postavil kar sam poveljnik partizanske 3. operativne cone oziroma kasneje 9. korpusa Lado Ambrožič.

Nemci so dne 27. januarja 1944 nepričakovano napadli pokrajinsko partijsko šolo v Cerknem in pobili 26 mladih partizanskih tečajnikov in še 22 drugih partizanov in domačinov. Nezasodno zavarovanje šole in tečajnikov, za kar je bil kriv zlasti štab 9. korpusa, in svojo lastno nebudnost so partizanski poveljniki skrili pod obtožbo proti nedolžnim civilnim osebam. Vodja šole Ivan Bratko in Dušan Bravničar sta Pokrajinskemu komiteju KPS poročala in tudi že izrekla sodbo, ko sta zapisala: "Jasno je, da je bila vsa stvar do podrobnosti izdana. Cerkljanski belo in plavo gardisti so opravili svoj izdajalski posel". PK KPS je - kot vse kaže v osebi Aleša Beblerja in Franca Leskoška - ukazal "likvidirati vse tiste tipe", ki so bili omenjeni v poročilu. Nato je Miro Perc ukazal Ivanu Manfredi, naj pridobi spisek imen vseh oseb iz Cerknega, ki "so osumljeni ali jim je dokazano sodelovanje z belo ali modro gardo kot tudi oseb, ki so bile na zadnjem procesu obsojene na konfinacijo, ter tudi tistih, ki niso bile obsojene zaradi pomanjkanja dokazov". Manfreda je zbiranje podatkov zaupal okrognemu obveščevalcu Jožetu Laharnarju. Ta je seznam sestavil s pomočjo Jožeta Primožiča, sekretarja KPS v Cerknem. Prijetje, zasliševanje pri seniku na Lajšah in umor prijatelj sta vodila člana PK VOS Miroslav Remškar in Janez Učakar. Vse te podatke in še mnogo drugih je mogoče dobiti iz zgodovinske študije dr. Borisa Mlakarja v knjigi Tragedija v Cerknem pozimi 1944, ki jo je leta 2000 izdala Goriška Mohorjeva družba. Mnogi podatki pa so bili znani že mnogo prej.

Potem je šla procesija k breznu, kamor so bile vržene žrtve. Do njega vodi križev pot, na koncu katerega je spominsko obeležje in brezno samo. Naj bi tudi ta slovesnost pomagala, da ne bi pozabili zgodovine. Kajti "zgodovina, ki jo pozabimo, se ponovi"

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

STONE MIZERIT

Okrajne volitve in pospešene kampanje na raznih krajih osvetljujejo politični oder, medtem ko vlada nadaljuje s svojo ofenzivo na številnih frontah. Vendar ni vse zlato, kar se sveti.

Kritični pogled. Mesec dni je kar premalo časa, da bi mogli spregovoriti resno besedo o delovanju vlade, pa naj si bo pohvalno ali kritično. Na splošno večina naroda soglaša z odločnimi posegi predsednika Kirchnerja. Ti kažejo na izredno uspešno nastopanje, saj je v nekaj tednih dosegel več, kot je mogoče pričakovati najbolj optimističen opazovalec. Vendar lahko zaznamo tudi kar nekaj senčnih strani in celoten razvoj je še odvisen od smeri, ki jo bo končno predsednik dal svojemu delovanju.

Velika zmaga. Pretekli teden je po večdnevnih spopadih končno odstopil predsednik vrhovnega sodišča Julio Nazareno. Popolnoma jasno je bilo, da ne bo mogel uiti politični sodbi in odstaviti, zato se je raje umaknil in si s tem zagotovil tudi pripadajočo pokojnino in druge ugodnosti. To je bila prva velika Kirchnerjeva zmaga. Oborožene sile je obglavil marsikateri predsednik, policijske šefe je tudi kateri zamenjal, z dodatnimi sredstvi je lahko preprečiti stavko ali jo končati, članov vrhovnega sodišča pa ni doslej izgnal nobeden.

Veliko vprašanje. Sprememba pa je rodila dve vprašanji: kdo bo Nazareno naslednik in na kakšen način ga bodo izbrali. Odgovor bo bistven podatek, da bomo lažje preučili smer sedanje vlade in ugotovili, če je res nastopila "moralna revolucija". Znano je, da bo Kirchner v nekaj tednih predložil imena treh kandidatov, ki bodo potem prestali imenovalni postopek, vključno nove določbe o mnenju nevladnih organizacij. Mimogrede omenjeno: tako iz Evrope kot iz ZDA smo slišali glasove, ki zahtevajo "sodno prozornost". Prošnje so umestne, le škoda, da jih nismo slišali, ko je v letih 90 Menem izvedel najbolj krut poseg izvršilne oblasti na sodno področje.

Politika znova na plan. Prve dni po nastopu nove vlade se je politično delovanje umaknilo nekam v ozadje. Prve volitve so jo potem znova pripeljale v ospredje. V dveh provincih so preteklo nedeljo volili; nova volilna okrožja so na programu. Ta kampanja je lepa prilika, da opazujemo smer, ki jo bo novi predsednik začrtal in tudi domneve, kako mu bo to uspelo. Zato so zaključki kaj zanimivi. Preteklo nedeljo so volili v Tucumanu in na Ognjeni zemlji. V Tucumanu je na kaotičnih volitvah (1800 lem) zmagal peronistični kandidat. V najbolj južni provinci pa se je sreča nasmehnila radikalnemu kan-

didatu (Jorge Colazo). Dosedanji guverner Manfredoti je bil poražen, ta poraz pa je prizadel tudi Kirchnerja, ki je peronističnega kandidata podpiral. Res se ni osebno udeležil volilne kampanje, a tja je poslal podpredsednika Sciolija in nekaj ministrov.

Kaj nas čaka. Poraz peronizma na Ognjeni zemlji dokazuje, da kljub vsej priljubljenosti Kirchner ni "avtomatični zmagovalac". To lahko pride še do močnejšega izraza v prestolnem mestu, kjer se volilna kampanja šele pričene. Dosedanji vodja vlade (župan) Ibarra ima zaslanbo levice (vključno Elisa Carrió) in je prejel blagoslov Kirchnerja. Vendar Macri še vedno načeljuje javnomnenjske ankete. Ne vemo, kakšen bo končen izid, a vse dokazuje, da tudi volilci pridobivajo na zrelosti, po tolikih letih razočaranj in praznih upov. Za Kirchnerja pa je gotovo rdeča luč. Nevarnost pijanosti zmagoslavja ni izključena. Nekaj podobnega se je dogodilo Alfonsinu in vemo, kako se je potem zgodba razvijala. Sedanji položaj vzbuja upanje, da bo današnja zgodba drugačna. Gotovo pa bodo dosedanje izkušnje vlile previdnosti v Kirchnerjeve nastope in razne povezave in mu pokazale, da ne more preko močnih struktur peronistične stranke.

En spodrsljaj in odprta vprašanja. Hud spodrsljaj v kredibilnosti vlade je dejstvo, da je bila žena ministra za javna dela (Vigo) imenovana v državno nadzorno komisijo. Tako se lahko dogodi, da bi morala nadzirati delovanje svojega moža, v čigar resor spada vrsta možnih pogodb za javna dela, ki jih vlada mnogo načrtuje. Kljub obljubi, da bo imela pod kontrolo druge sektorje, je stvar kočljiva. Javnost pa se sprašuje še o drugih zadevah, ki so prav tako žgoče. Med temi je na gotovo prvem mestu problem varnostni, kajti z zamenjavo vrha policijske strukture se ni stanje nič izboljšalo. Kraje, ropi in umori se nadaljujejo brez prestanka. Enako ni jasno, kaj bo Kirchner naredil s piketeroti. Javni protesti in blokade mostov in cest so še vedno na dnevnem redu.

Lastovke. V Argentini je udomačen izraz kapital "golondrina" (lastovka), ki označuje denarne fonde, ki pridejo v državo kadar je stanje ugodno, a pobegetjo, kakor hitro se zoblaci. Po vladnem dekretu je za finančne investicije potrebno, da vsota kapitala ostane v državi minimalno 180 dni. To nikakor ni po godu Mednarodnemu denarnemu skladu, a za državo je tak ukrep nujno potreben. Argentina si ne more privoščiti popolne finančne svobode, ki je povzročila že toliko škodo.

Novinarji proti Meršolovi razrešitvi

Uprava družbe Delo je 5. junija predlagala razrešitev odgovornega urednika Dela Mitje Meršola. Da bi sklep lahko postal polnomočen, mora uprava pridobiti mnenje uredništva oziroma aktiva Dela, k predlogu pa mora dati soglasje nadzorni svet družbe. Uredništvo je o predlogu glasovalo minuli petek, v ponedeljek in četrtek; za predlog uprave je glasovalo 49,2 odstotka udeležencev, 50,8 odstotka članov uredništva pa je glasovalo proti razrešitvi.

Uprava Dela je 9. junija izvršilnemu odboru aktiva Dela poslala dva predloga: predlog za razrešitev odgovornega urednika Dela Mitje Meršola in predlog za imenovanje Darijana Koširja, urednika centralne redakcije, za novega odgovornega urednika. Izvršilni odbor je na podlagi tega najprej razpisal izrekanje o predlogu uprave za Meršolovo razrešitev in napovedal, da bo glasovanje o imenovanju Darijana Koširja razpisal po glasovanju o Meršolu, če bo večina članov aktiva podprla razrešitev Meršola.

Ni jasno, zakaj hočejo odstraniti Meršola, ki je bil zvest služabnik rezima še prej kot dopisnik iz ZDA, in sedaj kot glavni urednik Dela, ki nikakor ni "neodvisen" časopis, ampak glasilo Kučanove zamisli o preživetju komunistov. Da pa so novinarji volili, kot so, je razumljivo, saj je Delo pač pridobivalo novinarje starega kova, z izrazito proticerkveno in protipomladno tendenco.

NAŠA SKUPNOST ŽIVI

V nedeljo, 8. junija je bila v kapeli Srca Jezusovega v San Martinu **otročka sv. maša**. Peli so šolski otroci pod vodstvom **Lučke Kastelic**.

V nedeljo, 15. junija je bila na **Pristavi „Družinska nedelja“**. Za kosilo so bile domače **koline**.

Isti dan so **mladi iz San Martina** pogostili očete in stare očete in jim pripravili zabaven program s pomočjo **Monike Filipič**.

V torek, 17. junija je bila v Slovenski hiši **seja upravnega odbora Zedinjene Slovenije**, vodil jo je predsednik **Lojze Rezelj**.

V četrtek, 19. junija je imela **Sanmartinska Zveza žena** — mati svoj redni **sestane**, vodila ga je predsednica **Ančka Podržaj**. Spomnili so se slovenskih žrtev revolucije. Svoje spomine je pripovedovala **Tinca Fajfar**.

Isti dan je imela **Zveza slovenskih mater in žena** — **odsek San Justo**, svoj **sestane**. Vodila ga je predsednica **Nežka Kržišnik**. Govoril je prelat **dr. Jure Rode**.

V petek, 20. junija se je pričel **šahovski turnir v Slovenskem domu v San Martinu**. Vodi ga inž. **Tone Podržaj**.

V soboto, 21. junija je bil **poslovljni večer** z mašo **abiturientov STRMB** ob študijskem potovanju v Slovenijo. V slovo jim je spregovorila ravnateljica **prof. Neda Vesel Dolenc**.

V nedeljo, 22. junija je bila na **Pristavi** po sv. maši **spominska proslava**. Govor je imela **Pavla Kremžar**.

Isti dan je bila **spominska proslava v Slovenskem domu v San Martinu**. Pod geslom „Mater, hčere, seste, žene - stebri naših junakov“ je **Marta Škulj** pripravila prizor na podlagi spominov in poezij Mimi Baraga Marinček. Sodelovali so mladi recitatorji, flavtisti, šolski otroci in moški pevski zbor. Istočasno je bilo v Domu še **družinsko kosilo** s kolinami.

Spominsko proslavo so imeli tudi v **Hladnikovem domu v Slovenski vasi**.

V sredo, 25. junija je bil v Slovenski hiši **duhovniški sestane**, zvečer ob 20. pa **učiteljska seja**.

V soboto, 28. junija zvečer je bila v Slovenski hiši v Buenos Airesu **proslava praznika slovenske državnosti**. Pričela se je s sveto mašo, katero je daroval delegat prelat **dr. Jure Rode**. Nato je bila v veliki dvorani akademija. Slavnostni govor je imela **prof. Metka Mizerit**. Predsednik ZS **Lojze Rezelj** je podelil priznanje za delo v naši skupnosti župniku **Jožetu Hornu** iz Mendoze, **Mihi Gaserju** in **Lojzetu Trpini** iz Miramara. Večer je bil posvečen spominu na **dr. Tineta Debeljaka**.

V nedeljo, 29. junija je bila v Našem domu v San Justu po sv. maši **domobranska proslava**. Slavnostna govornica je bila **Angelca Klanšek**.

Isti dan popoldne je bila **procesija presvetega Rešnjega Telesa** v Don Boscovem zavodu v Ramos Mejiji.

Isti dan je imel v cerkvi Marije Pomočnice v Don Boscu sv. mašo misijonar **Peter Opeka** ob 90-letnici očeta **Lojzeta** ob lepi udeležbi slovenskih rojakov.

Priredila D-ova za tisk. ref. ZS

Iz življenja Zveze slovenskih mater in žena

Kot vsako leto je junijško srečanje namenjeno žrtvam vojne in revolucije — zlasti našim domobran- cem — po vojni pobitih in zmetanim po jamah in tem- nih slovenskih gozdovih.

Z asistentom Zveze dr. Juretom Rodelom smo pomolili ob simboličnem gro- bu — goreči sveči in rožah na črnem prtju, s knjigo o mučencih s slovensko zas- tavo, z rožnim vencem iz Vetrinjske cerkve.

Manca Skvarča Ur- bančič je nato nanizala spomine na rojstno vas Št. Jošt nad Poljansko dolino, kjer so se ji mladi deklici vtisnili težki dogodki globo- ko v dušo.

V lepo urejeni vasi z urejenim verskim in kulturnim življenjem je planila „rdeča roka“ z vsa silo, a s krinko na obrazu. (Taktika je nam tukaj zelo znana.) Nasilje, grožnje, umori vaščanov, tudi mater in otrok, so prisilili može in fante v odpor. **Nastala je prva vaška straža**. Št. Jošt je bil tudi takoj močno na- paden, a nezavzet, vendar je bilo ogromno škode, go- rela je vsa vas... Gospa se spominja nepozabne noči, prebite z družino zgoraj v kašči, kjer so molili, jokaje

prosili božje pomoči in v strahu čakali, kdaj se bo pojavil prvi dim skozi kako špranjo. Na „srečo“ so zaklenili hišo, zaprli vsa vrata in okna, tako se ni ogenj razplamtel niti v spodnjih prostorih, kjer so nastlali seno... Čudežno so se rešili, odpeljali pa so očeta in brata, ki sta po nekaj dneh pretepena prišla domov.

V kroniki Skvarčeve družine so tekle solze, kri in strah pa neizmerna žalost po štirih vrnjenih bratih (dva študenta). Vas je izgu- bila čez sto mladih živ- ljenj!

Celotno pričevanje je dokument za našo zgodovino — najtežjo! Za to sta poskrbela italijanska in nemška okupacija in na žalost naši zaslepljeni doma- čini ter brezvestni Stali- novi privrženci. Ge. Manci smo hvaležne za tako sode- lovanje pri naši spominski uri — tako smo tudi imeno- vali list, ki smo ga pripravile za to priložnost; predstavljal je kapelico v Št. Joštu, posvečeno mučencem med revolucijo in po njej. Vit- ražno čudovito okno — delo Marka Jermana — je pretresljiva umetnina.

Zveza

Prost mora biti...

Nad. s 1. str.

ga rojstva. Rodil se je 27. aprila 1903 v starodavni družinski hiši pri Jamniku v Škofji Loki. V krščanski družini je doraslo deset otrok. Sojenice so malemu Tinku napovedale burno življenje. Ko je končal osnovno šolo v rojstnem mestu, ga je „uka žejca“ vodila v Ljubljano, kjer je bil dijak Škofjovih zavodov, takrat edine slovenske gimnazije. Po osemletnem študiju in odlično opravljeni maturi se je vpisal na Ljubljansko univerzo in sicer na slavistiko. Naredil je dva semestra, potem pa odšel na nadaljni študij v Prago. Vrnil se je v Ljubljano, diplomiral ter se zopet odpravil na pot, tokrat na Poljsko v Krakov. Tam je pripravil doktorsko disertacijo: Raymontovi „Kmetje“ v luči književne kritike. Kot profesor je služboval v Črni Gori, kamor ga je poslal Živkovičev režim. Ko se je vrnil v domovino, se je posvetil kulturnemu delu kot urednik leposlovne revije Dom in svet ter kulturni urednik Slovenca. Svoje delo je posvetil lepoti in resnici. V bogatem razdajanju svojih talentov slovenskemu narodu, ga je zalotila vojna in revolucija. Ni ga prestrašila zapoved „kulturnega molka“, ki so ga napovedali komunisti. Še z večjo zagnanostjo se je vrgel v kulturno delo, ker je bil prepričan, da je književno delo v tem času še bolj potrebno. To mu je nakopalo sovraštvo komunistične partije, zato se je maja 1945, skupaj z drugimi begunci podal na pot v tujino, da si je ohranil življenje. Preko Vetrinja in Lienza se je prebil v Italijo in skoraj tri leta živel v Rimu. Od tam je za vedno zapustil Evropo in z žalostjo v srcu odšel v novi svet. Ob prehodu Gibraltara je napisal ženi zadnjo serenato:

„Dvigni se žena moja in pridi, dvigni se, stopi na brod vala!“

V Argentino je prispel 19. marca 1948. Kasneje je žena z družino prišla za njim, domovina pa je ostala za železno zaveso. Vendar dr. Debeljak ni klonil. Delil je usodo beguncev, brezdomcev. Kakor se je posvečal kulturnemu življenju v domovini, je nadaljeval tudi na novi zemlji.

„Atlant sem! Lahko bom nosil ljubezen in novi svet.“

Trda borba za vsakdanji kruh, ga ni omejevala. Izredno nadarjen, svojih talentov ni uporabljaj zase. Bil je najpomembnejši kulturni ustvarjalec nove emigracije. Že v Rimu je napisal „Veliko črno mašo za pobite Slovence.“ Martin Jevnikar označuje „Mašo“ z besedami: „Debeljak je pretresljivo naslikal grozotno trpljenje slovenskih ljudi, v tistih zmedenih časih; pesnitev je krik in protest, a bkrati tudi upanje, da trpljenje ne bo zaman.“ Kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom, je prvi izrekel pesnik.

VTISI IZ SLOVENIJE

JAZ GREM GOR NA...

*Jaz grem gor na Škofljico, / čeprav sem tam že bil.
Jaz grem gor na Škofljico, / da ne bom koga ubil...*

Ko smo začeli iskati, kje je ta kraj blizu Škofljice, kamor bi se preselili, nismo imeli dosti podatkov. Škofljica nam je bila znana le po sočnem besedilu pesmi Janija Kovačiča. Spoznali smo jo na enem izmed mladinskih sestankov, na katerem je arh. Jure Vombergar vrtel sodobne pesmi slovenskih kantavtorjev ter jih tudi komentiral z njemu lastno kritičnostjo in živo besedo.

Ko smo končno spoznali kraj in se spoznavali s prijaznimi ljudmi, smo začutili, da jim ni ravno pri srcu ta istovetnost njihovega kraja z alkoholizmom. Takoj smo zvedeli, da je tega zavoda za zdravljenje alkoholikov že davno konec. Da ga tudi že ni bilo v časih, ko je Kovačič začel prepevati to pesem. Od tega je pa že tudi nekaj časa nazaj in Jani Kovačič sedaj poučuje filozofijo. Pa tudi ni ravno v Škofljici: je na bližnjem griču, ob cesti, ki pelje proti Kočevju.

Takrat je zavod vodil znan zdravnik, precej osporavana osebnost v javnosti, pa tudi med kolegi. Namreč zato, ker so se njegove metode razlikovale od klasične medicinske prakse. Važna postavka je bila fizična aktivnost in tako so krajanji videvali vsak dan ob vsakem vremenu te paciente tekati po okolici. Skušal jim je fizično priti do njihovih mej, jih obdeloval na vse možne načine. Nekaterim se je zdela metoda nečloveška in se je zato vsake toliko sprožila v javnosti polemika o upravičenosti takega zdravljenja. Vendar danes nekateri pravijo, da je metoda pokazala svoje uspehe in da so se zasvojenci spet lahko vključili v redno socialno življenje.

Kot rečeno, danes v tem kraju ni tovrstnega zdravilišča in zdravnik še vedno uporablja njemu lastno metodo, vendar na pacientih v zasebni praksi. Alkoholike so pa zamenjali drugi bolniki, mlajši pacienti, psihično-motorno prizadeti. Tudi te vidimo na njihovih sprehodih, v spremstvu domačih ali osebja zdravstvenega doma, seveda ne v kakih dolgih ali hitrih pohodih, večinoma na vozičkih.

Zato Škofljica ne diši več po alkoholu; celo sedež občine je postala in po njej vodi tudi Svarunova pot. Letos, že sedmič, je domače Turistično društvo vabilo na skupni pohod po njej. Na državni praznik nas je okoli stopetdeset pohodnikov prehodilo okoli 14 kilometrov po gričih in dolinah, po gozdovih in tratah, in se v hudi pripeki privleklo do končne točke, kjer nas je čakal okusen golaž.

Lahko bi rekli, da se je do neke mere ohranila tradicija škofljiskih zdravilnih metod. Da smo bili do konca utrujeni. Pa se ni.

Nihče nas ni gnal. Sami smo šli in uživali ob čistem zraku, ob pitju vode iz obpotnega studenca, ob družbi, ki jo po poti spoznavas.

To ni vsak dan. Skupni pohod po Svarunovi poti se pripravi enkrat na leto. In na kontrolnih točkah smo si smeli privezati dušo z odličnim domačim šnopčkom.

GB

PS: Bili sta samo dve kontrolni točki...

Špacapan sklenil obisk v Kanadi

Z obiskom pri kanadskih Slovincih v Hamiltonu v provinci Ontario je državni sekretar za Slovence v zamestvu in po svetu Črtomir Špacapan sklenil petdnevni obisk v Kanadi. Špacapan je v okviru obiska obiskal Winnipeg, Ottawa, Montreal in Toronto ter se v okviru praznovanj dneva državnosti srečal s kanadskimi predstavniki in predstavniki slovenskih društev. Špacapan je predstavil delovanje svojega urada, ki se je tudi zaradi pritožb Slovencev v tujini izognil ukinitvi v okviru racionalizacije dela slovenske vlade.

Osrednji del Špacapanovega obiska je potekal v provinci Ontario, kjer živi največji del od približno 40.000 pripadnikov slovenske skupnosti v Kanadi. Državni sekretar Špacapan je predstavnikom slovenskih društev in organizacij južnega Ontaria predstavil delovanje urada.

Špacapanov obisk v Kanadi so spremljali bogati kulturni programi, ki dokazujejo, da je slovenska skupnost v Kanadi še vedno živa in delujoča. Špacapan je dejal, da je bil prijetno presenečen, da slovenske skupnosti niti najmanj ne izumirajo, kar dokazuje precejšnja udeležba mladih v dejavnostih društev in organizacij Špacapan se je udeležil praznovanja ob 70. obletnici delovanja Vzajemne podporne jednote Bled, ki je najstarejša slovenska zavarovalnica v Kanadi in hkrati tudi organizacija z največjim številom članov. Praznovanja so se med drugim udeležili predstavniki province Toronto, pozdravni pismi in čestitki pa sta poslala tudi predsednik vlade Ontario Ernie Evans in kanadski premier Jean Chretien. Chretien je čestital ob 70. obletnici in zapisal, da so člani Vzajemne podporne jednote prispevali h kakovosti življenja nešteti posameznikov z delom, ki je primer uspeha kolektivnih prizadevanj za skupno dobro, zato jim je zaželel veliko uspeha tudi v prihodnje. Špacapan se je v nedeljo pred odhodom v Slovenijo v Hamiltonu udeležil še slovesnosti ob odkritju spomenika slovenskim priseljencem, ki predstavlja rudarja.

Proslava slovenske...

Nad. s 1. str.

„Slovenska dežela“ (dr. Benjamin Ipavec), Foersterjevo „Planinsko“ ter narodno „Zdravico“ v priredbi Joša Pavčiča. S spletom ljubljanskih plesov

in v ljubljanski noši je nastopila folklorna skupina Maribor iz Carapachaya pod vodstvom Ani Senovršnik Resnik. Skupina mladih recitatorjev iz Našega doma San Justa v režiji Ivane Tekavec pa je doživeto predstavila pesem „Slovenska zastava“, ki jo je napisal dr. Tine Debeljak.

PODELITEV ODLIČIJ

Sledila je podelitev odličij društva Zedinjena Slovenija za leto 2003. Ta priznanja vsako leto nameni naše osrednje društvo, v soglasju z Medorganizacijskim svetom, ki povezuje vse krajevne domove ter druge organizacije in ustanove, tistim, ki so posebej zaslužni za gradnjo, obstoj in napredek naše skupnosti. Predsednik Lojze Rezelj in podpredsednica prof. Neda Vesel Dolenc, sta nato izročila odličja naslednjim:

Jože Horn

Poklican od Boga v duhovniško službo je bogato razdaljal svoje velike vrednote v dobrobit njemu zaupanim vernikom. Udeleževal se je pastirsko na različnih področjih v argentinskem okolju, kjer je ena bistvenih skrbi bilo dušebrižništvo za člane oboroženih

sil. Skoraj petdeset let pa kot izseljenški duhovnik skrbi za Slovence v Mendoci, delo ki ga opravlja še danes. Podpira jih v osebnem in družinem življenju in je eden temeljev slovenske skupnosti v Mendoci. S skrbno ljubeznijo spremlja rojake od zibelke do groba in jim je resnični duhovni oče. Zato je upravni odbor ZS sklenil podeli letošnje odličje gospodu Jožetu Hornu.

Jože Horn se je pisno oprostil, ker ne more biti danes med nami, in je prosil, da v njegovem imenu odličje prevzame prelat dr. Jure Rode. Prebra-

li so tudi njegovo pismo v zahvalo: „Vse zbrane na tem slavlju pristočno pozdravljam. Vesel sem tega, da ste me imeli na vidiku in ponosen sem na to, da sem morda vsaj nekaj doprinesel k ohranjanju slovenske skupnosti v Argentini.“

Vsekakor veljajo svetopisemske besede: nevredni služabniki smo.

Nadaljeval sem delo tistih, ki so v preteklih časih toliko žrtvovali za dobrobit Slovenije, ki ni nič manj kot druge dežele sveta. Med njimi prav gotovo tudi naši domobranci!“

Lojze Trpin

Ko je v januarju leta 1948 stopili na argentinska tla, se je zavestno odločili za delo v prid organizirane slovenske skupnosti. Ta namen se je pričel uresničevati, ko se je v letu 1949 nastanili v Miramaru. Bil je graditelj slovenske skupnosti, ki si je ne moremo predstavljan brez njega v tem mestu ob Atlantiku. Izstopal je kot pobudnik kulturnega, družabnega in verskega življenja. Bil je odbornik in predsednik slovenskega društva. Še danes po svojih močeh pomaga, kjer je potrebno. Od vsega začetka pa je bil apostol slovenskega časopisja in knjig med rojake, pa tudi stalen dopisnik Svobodne Slovenije, kronist te male a trdožive skupnosti. Drugo letošnje odličje je odbor Zedinjene Slovenije tako podelil Lojzetu Trpinu iz Miramara.

Lojze Trpin se zaradi bolezni ni mogel udeležiti današnje prireditve,

odličje je prevzel njegov brat France.

Miha Gaser

Svojo prvo igro je režiral v španščini, v Cordobi leta 1953. Odtlej naprej pa se je slovenska skupnost okoristila z njegovimi talenti. Kot aktiven član mladinskih organizacij je bil podpredsednik SFZ, trikrat kulturni referent našega osrednjega društva Zedinjena Slovenija, petnajst let je deloval v isti funkciji pri društvu Slovenska pristava. Posebej pa se je odlikoval v gledališki dejavnosti. Nešteto dramskih del je postavil na oder. Posebej slove njegove veleprireditve pod ombujem Slovenske pristave. Kot avtor je napisal mnogo gledaliških

prizorov, kot „Le ljudje“ in lastno igro „Pri rdečem jelenu“. Organiziral in režiral je številne spominske proslave ter bili govornik na mnogih prireditvah. Še vedno je aktiven, saj letošnja RAST potuje v Slovenijo s prizorom, ki ga je on napisal. Tudi za pesnitve in prevode vam moramo biti hvaležni. Letošnje odličje je upravni odbor ZS podelil še Mihi Gaserju.

Na oder se je približal s svojo soprogo Anko Savelli Gaser. Zahvalil se je za odličje in poudaril, da naj mladi sodelujejo na isti način še vnaprej. Odlikovancem so vsi v dvorani čestitali z obilnim aplavzom.

S tem je bil zaključen uradni del proslave. Sledila prijateljska večerja. Med njo in po njej pa so si gostje lahko ogledali v dvorani razstavljene slike, dela naših umetnikov, ki so bili:

Ivan Bukovec, Andrejka Dolinar, Ljudmila Drobnič Rebozov, Helena Klemenc, Tone Kržišnik, Andrej Makek, Tilka Močnik, Adriana Omahna, Delija Savnik Truden, Karla Skvarča, Veronika Šparhagl, Ciril Vider, Lučka Voršič Bidone, Vladimir Voršič, Branko Zavrtanik, Irena Žužek.

Razstavo je koordinirala Andrejka Dolinar Hrovat

Scenski prostor z mogočno sliko Ljubljane je izdelal Tone Oblak s sodelavci, za luči in zvok je poskrbel Damjan Ahlin s sodelavci

Po blagoslovu jedi se je razvila prijateljska večerja, ki so jo pripravile sanhuške žene, ter s sodelovanjem tamkajšnje mladine tudi gostom postregle.

Odlično izvedena proslava, pozdravni in slavnostni govori, je vse rojake zelo razveselila, da so se razšli z obljubo, da se čez leto dni spet snidejo.

TD

Lajovic razrešen

Vlada je s položaja razrešila častnega konzula Slovenije za Novo Zelandijo, Dušana Lajovica, ki je na internetu objavil udbine sezname. Kot je povedal direktor urada vlade za informiranje, je vlada sprejela sklep, da v skladu z obstoječo zakonodajo Lajovicu ni mogoče podaljšati mandata in da se ga razreši s položaja. Lajovicu je petletni mandat sicer potekel 6. junija. V sedanji zakonodaji sicer nikjer ne piše, kako in zakaj se ne podaljša služba, ampak dejstvo je, da je bil Lajovic odstavljen zaradi njegove objave udbinet. S tem je preveč „razžalil“ bivše in ne tako bivše udbovce, in javno pokazal na „osebne podatke“, kdo je bil v službi udbe ali po njej nadziran.

Posebna komisija MZZ na dela Lajovica ni imela pripomb, je 5. junija objavilo MZZ.

Drnovšek se je udeležil maše za domovino v stolnici

Ob 12. obletnici razglasitve samostojne Republike Slovenije je v sredo, 25. junija zvečer v ljubljanski stolnici daroval sveto mašo za domovino ljubljanski nadškof in metropolit dr. Franc Rode. Ob drugih duhovnikih sta se mu pridružila še upokojeni beograjski nadškof dr. Franc Perko in mariborski pomožni škof dr. Anton Stres. Te maše so se udeležili tudi predsednik Republike Slovenije dr. Janez Drnovšek, ministra Rupel in Presečnik, drugi člani vlade, predstavniki političnega, kulturnega in družbenega življenja, predstavniki slovenske policije in vojske ter seveda dekan diplomatskega zbora, msgr. Santos Abril in veleposlaniki v Republiki Sloveniji.

Uvod v mašo za domovino je imel mariborski pomožni škof dr. Anton Stres, osebno zahvalo predsedniku republike in nato pridigo ljubljanski nadškof in metropolit dr. Franc Rode, uvod v pozdrav miru pa upokojeni beograjski nadškof dr. Franc Perko. Na začetku maše je državno himno zaigrala vojaška godba na pihala, na koro pa je med mašo prepeval tako imenovani „veliki stolni zbor“.

Prva demokratično izvoljena slovenska vlada

Člani prve demokratično izvoljene slovenske vlade, ki jo je vodil Alojz Peterle, so se ob dnevu državnosti v Kočevju zbrali na slavnostni seji. Kot je Peterle povedal po seji - udeležilo se je je 12 od 27 članov prve vlade -, njihov namen ni bil „kramljati o tem, kar je bilo“, temveč opozoriti na pomembno vlogo Kočevske v času slovenskega osamosvajanja. Med drugim so sicer razpravljali tudi o gospodarskih in šolskih zadevah ter odnosu do slovenskega jezika, dotaknili pa so se tudi problema „izbrisanih“. Peterle zadnje odločitve ustavnega sodišča v zvezi s problemom izbrisanih vidi kot politični avtogol, katerega posledice še niso znane.

Prvi premier samostojne Slovenije je spregovoril tudi o slovenskem vključevanju v Evropsko unijo in zvezo NATO ter med drugim dejal, da Slovenija odslej ni več opazovalka, temveč igralka, da smo sedaj odgovorni zase ter soodgovorni za Evropo. V pisni izjavi je ob slavnostni seji med drugim tudi poudaril, da se je „ob zahtevni uveljavitvi navzven“ sedaj z vso demokratično odgovornostjo treba obrniti tudi navznoter in urediti vsa vprašanja v zvezi s preteklostjo, „ki ovirajo naš sproščen in neobremenjen razvoj“. Ključna izhodišča odnosa do preteklosti morajo biti po njegovem mnenju pieteta, resnicoljubnost in pravičnost, medtem ko kontinuiteta revolucionarnega odnosa do drugačnih ne more voditi k napredku.

Alojz Peterle je bil na mesto predsednika prve slovenske vlade, izvršnega sveta skupščine Republike Slovenije, izvoljen 16. maja 1990, takrat še v času SFRJ. Vlado je sestavljalo 27 članov, tedaj med njimi poleg članov Demosa še nekaj strankarsko neopredeljenih in iz dveh strank zunaj Demosa (iz Stranke demokratične prenovе - SDP in Zveze socialistične mladine Slovenije - ZSMS). Na prvih demokratičnih večstrankarskih volitvah 8. in 22. aprila 1990 je prepričljivo zmagala koalicija Demos (Demokratična opozicija Slovenije). Peterle je bil izvoljen za republiškega poslanca, predsednik izvršnega sveta skupščine Republike Slovenije pa je postal kot predsednik SKD (Slovenskih krščanskih demokratov), najmočnejše stranke v koaliciji Demos. To so poleg SKD sestavljali še SDZ (Slovenska demokratična zveza), SLS, SDSS (Socialdemokratska stranka Slovenije, sedanja SDS), ZS (Zeleni Slovenije) in LS (Liberalna stranka).

Po razpadu Demosa ob koncu leta 1991 in dveh poskusih zamenjave Peterleta 19. februarja in 8. aprila 1992 je tretji poskus uspel. Po izglasovanju konstruktivne nezaupnice Peterletovi vladi v parlamentu 22. aprila 1992 je bil za mandatarja za sestavo nove vlade izvoljen predsednik LDS Janez Drnovšek.

NOVICE IZ SLOVENIJE

ZBOROVSKI TABOR

V Šentvidu pri Stični so pripravili 34. tabor slovenskih pevskih zborov. Sporedje bil tokrat ubran na koroške ljudske pesmi in njihove priredbe. Sodelovalo je 150 zborov. Na centralnem prizorišču v Šentvidu pri Stični je tako pod vodstvom Igorja Švare v en glas zapelo približno 4000 pevcov.

TI OB MENI SI VS. KO MENE VEČ NE BO

Zmagovalka 26. festivala Melodije morja in sonca je Monika Pučelj s pesmijo Ti ob meni si. Tako je med dvajsetimi tekmovalnimi popevkami, ki jih je bilo mogoče slišati na sobotnem pop večeru v portoroškem Avditoriju, izbralo poslušalstvo, medtem ko je strokovna žirija kot najboljšo pesem v celoti ocenila skladbo Ko mene več ne bo v izvedbi Slavka Ivančiča in skupine Lavanda.

TRUBAR NA KONJU

Konjeniki Trubarjeve konjenice Konjeniškega kluba Grosuplje vsako leto prepotujejo eno od poti, po katerih je v svojem času potoval Primož Trubar. Letos so se odločili za več kot 450 kilometrov dolgo pot od Ljubljane do Salzburga. Trubarjeva konjenica se je na pot odpravila izpred ljubljanske mestne hiše. Izhodiščna točka letošnje poti ni bila izbrana naključno, saj so ravno pred mestno hišo leta 1560 zažgali tri vozove protestantskih knjig, poleg tega pa je v bližini, na Ribjem trgu, živel Primož Trubar.

ŠELIGO DOBIL KRESNIKA

Na Ljubljanskem gradu so razglasili dobitnika trinajste Delove nagrade kresnik za najboljši roman, objavljen v minulem letu. Nagrado je dobil Rudi Šeligo za roman Izgubljeni sveženj. Prireditev, ki je tradicionalno potekala na ljubljanskem Rožniku, so letos prvič preselili na Ljubljanski grad. Nagrajenec je prejel nagrado v vrednosti 5000 evrov, pripadla pa mu je tudi čast, da je prižgal kres, ki so ga ob tej priložnosti postavili na gradu.

PO SVETU

JANEZ PAVEL II. V BIH

Papež Janez Pavel II. je na enodnevnem obisku v BiH, je na maši v Banja Luki prosil: "V tem mestu, ki ga je skozi zgodovino zaznamovalo toliko trpljenja in prelivanja krvi, ponižno prosim vseumogočnega gospoda za njegovo milost za napake, storjene nad sočlovekom, njegovim dostojanstvom in svobodo," je dejal papež pred 50.000 verniki in požel bučen aplavz. Takoj po prihodu v Banja Luko je sveti oče izrazil močno podporo izgradnji miru in utrditvi stabilnosti v BiH. V pozdrav-

nem nagovoru pred najvišjimi političnimi predstavniki BiH je izrazil upanje, da bo BiH dobila pozitiven odgovor na prizadevanja, da postane sestavni del združene Evrope v ozračju svobode in miru. Poglavar rimskokatoliške cerkve je na bošnjaške muslimane, katoličane in pravoslavce naslovil tudi poziv, naj poiščejo svoja srca, pozabijo na razlike in zgradijo trajno večletnično družbo. Maša je potekala v samostanu Petričevac, na njej pa je za blaženega razglasil bosanskega Hrvata Ivana Merza.

SLOVENC I IN ŠPORT

VESLANJE DO PRVIH MEST

Veslači so v nemškem Muenchnu opravili z drugo tekmo svetovnega pokala. Tudi slovenski reprezentantje so vnovič igrali vidno vlogo. Najboljši je bil skifist Iztok Čop, ki je za svetovnim prvakom Nemcem Marcelom Hackerjem zasedel drugo mesto, Luka Špink in Matej Prelog v dvojnem dvojcu sta bila v izrednem finalu dvojnih dvojcev tretja za posadkami Češke in Velike Britanije, četverec brez krmarja z bratoma Miho in Tomažem Piriho, Gregorjem Sračnjekom in Rokom Kolandrom pa je bil četrti za posadkami Velike Britanije, Nemčije in Poljske.

SPET JOLANDA

Slovenska atletinja Jolanda Čeplak je zmagala na mednarodnem mitingu za super veliko nagrado v grški Trikali v teku na 800 metrov s časom 1:57,79 in tako le za tri stotinke zaostala za svojim letošnjim najboljšim izidom sezone.

SLOVENIJA NA „LOJTRICI“

Slovenija je na novi lestvici Mednarodne nogometne zveze (FIFA) napredovala za sedem mest in je zdaj na 29. mestu. Brazilija je obdržala prvo mesto, na drugem je Francija zdaj sama, saj so Španci zdrsnili na tretje mesto. Nemčija je s četrtega padla na šesto mesto, na njen račun pa sta za mesto napredovali Argentina in Nizozemska. V zadnjem mesecu je najbolj napredovala Kolumbija, ki se je z 39. mesta povzpela na 22.

SLOVENIJA MOJA DEŽELA

Cerkvene razmere

Ob ostvartvi Jugoslavije je Slovenija prišla iz večinoma katoliške Avstrije v Jugoslavijo pod pravoslavnim kraljem. Sicer so se nekateri bali tega glede na škodo katolištva, a glede tega ni bilo problema.

V Jugoslaviji sta ostali le dve škofiji, ljubljanska in mariborska, druge so prišle ali pod Italijo ali Avstrijo. V ljubljanski škofiji je škof A. B. Jeglič veliko pripomogel k pristopu v Jugoslavijo. Za njim je prevzel škofijo dr. Gregorij Rožman s Koroške. V Mariboru pa sta bila po vrsti škofa Tomažič in Držečnik.

Važno je omeniti, da je srbska Cerkev leta 1939 razbila sprejem konkordata med Jugoslavijo in Vatikanom.

V tem času so slovenski katoličani priredili več velikih kongresov. Praznovali so 1900-letnico Kristusove smrti, povezano z biserno mašo upokojenega škofa Jegliča. Zelo je uspel veliki evharistični kongres za Jugoslavijo leta 1935 in Mednarodni kongres Kristusa Kralja leta 1939, ki se je vršil kot mogočna verska manifestacija.

Katoliška mladina se je osnovala v okviru Katoliške akcije po zgledu belgijskih

„žosistov“.

Mladinsko gibanje je zajelo Slovenijo na globoko. Najprej so nastopili intelektualci z revijo Križ na gori, ki se je upirala vsaki avtoriteti. Univerzitetna mladina se je združila v Straži, ki se je morala na univerzi soočiti s komunisti. Vodil jo je dr. Lambert Ehrlich. Gimnaziska mladina pa se je imenovala Mladci, vodil jih je prof. Ernest Tomec pod ideološkim vodstvom dr. Aleša Ušeničnika. Obe struji sta bili včasih med seboj nasprotni.

Poleg tega je napredovalo krščansko socialno gibanje, ki je izahajalo iz Kreka. Glavni vodja je bil Gostinčar. Nanje je čedalje bolj vplival marksizem.

Tako je prišlo do idejnega razcepa v katoliški kulturni reviji Dom in svet, kjer je Kocbek postavil nekaj zelo vprašljivih verskih trditev. Tako se je enotnost v katoliških kulturnih vrstah razbila.

V zamejstvu pa je napredoval vpliv Italije (fašizma) in Avstrije. V Italiji so fašisti dosegli odhod ali odstop vseh slovenskih ali Slovencem naklonjenih škofov, žal s podporo Sv. Sedeža. V Avstriji pa so bili itak vsi škofi Nemci.

PISALI SMO PRED 50 LETI

OBČNI ZBOR SPD BARILOCHE

2. redni občni zbor SPD Bariloche se je vršil v skromnih prostorih na Anasagasti. Poročila odbornikov so podala pregled dela. Trenutno šteje sekcija 39 članov in je imela lani 14 sestankov. Društveni kapital presega 5000 \$, v prvi vrsti planinsko in taboriščno opremo: 2 šotora, 4 vrvi, 4 cepine, 4 pare derez, večje število kladih, klinov, čutaric itd.

Bariloški slovenski planinci so bili lani izredno aktivni. Poglavitno delo je bila zgraditev Slovenske steze. Predsednik Jerman je vzpodbujal člane, naj bodo še nadalje tako prizadevni.

Pri volitvah je bil ponovno izvoljen stari odbor: predsednik France Jerman, tajnik Tonček Pangerc, blagajnik Vojko Arko, gospodar Milan Godec. Novi so bili odborniki Janko Habjan, Blaž Razinger, Davorin Jereb. Pri razgovoru je bilo sklenjeno, do bo imela pri bodočem delu prednost zgraditev počitniškega doma. Sklenjeno je bilo tudi, da se do konca izdela Slovenska steza in da se pripravi vse potrebno za postavitve spominske plošče Klementu Jugu.

DRUGI SOCIALNI DAN

V cerkveni dvorani v Ciudadeli je bil 28. junija 2. socialni dan. Začel se je z mašo, ki jo je daroval dr. Fance Ahčin. Za predsednika zborovanja je bil izvoljen Valentin Markez, člani odbora pa Janko Arnshek, Jože Šeme, Janko Žebre in Vera Kokalj.

Prvi referat je imel dr. Ivan Ahčin: Gospodarska osamosvojitve - naša najbolj nujna gospodarska in socialna naloga.

Sledil je referat Rudolfa Smersuja, kjer je govornik

ESLOVENIA, MI TIERRA

La bandera nacional eslovena

En Estiria y en Carintia los nobles alemanes decidieron que las regiones formaban una unidad. De esta manera malograron la formación de una Eslovenia unida. La región de Carniola tomó entonces conciencia de que era ella, habitada en su mayoría por eslovenos, la que llevaba el estandarte de esta nueva posibilidad.

Los colores de la nueva bandera nacional fueron tomados del escudo de la región de Carniola que tenía un águila con corona y en su pecho el cuarto saliente con cuadrados. Esta bandera representó enseguida a todos los eslovenos. Era el símbolo de la anhelada Eslovenia unida. Los alemanes de Carniola se opusieron y alegaron que los colores de la región eran el amarillo, el azul y el rojo. El debate traspasó las fronteras y llegó hasta Viena. En el otoño del año 1848 el ministerio decretó que la verdadera bandera de la región de Carniola era blanca, azul y roja. Este decreto fue aplaudido y festejado con antorchas en Ljubljana. Esta bandera pasó a ser la bandera nacional eslovena.

LAS REFORMAS EDUCATIVAS

Las reformas principales no se dieron en la educación primaria, pero sí en la media y en la superior. Además de los bachilleratos con orientación humanista se crearon los de orientación en ciencias naturales. La filosofía como asignatura empezó a dictarse en la escuela media. Esta pasó a tener ocho años hasta mediados del siglo XX.

Se redujeron las horas de latín y se incrementaron las de alemán. Se incorporó un examen final al concluir la escuela media (matura). Este era requisito sine qua non para ingresar a la universidad. El estudio adquirió mayor calidad. Había que pasar unos exámenes especiales para poder dar clase en la escuela media. Dejaron de existir los liceos de Ljubljana, Celovec y Gorica. De este modo nos quedamos sin la enseñanza terciaria. Quedaron los seminarios de Ljubljana, Maribor, Celovec y Gorica. Los estudiantes eslovenos continuaban sus estudios en Viena o en Graded. Algunos sacerdotes lo hacían en Roma.

Občni zbor...

Nad. s 3. str.

ko Čop, Rudi Gričar in Igor Ahčin, gradbeni referent Ivan Kogovšek, referent za povezavo z mladino Marko Petek, za mladice in mladenke Marija Zorc Čeč in Matjaž Čeč, za Zvezo mater in žena Kristina Jerovšek, za Prešernovo šolo Andrej Golob, za knjižnico Nevenka Jelenc, odborniki Edvard Kenda, Zorka Gris, Tomaž Maček. Kot overjevalca občnega zbora Ani Kočar in Polde Golob.

Iz poročil je bilo razvidno, da je na Pristavi ogromno dela narejenega in veliko rezultatov doseženih, posebno pri mladih, ki so končno prvi namen naših domov. Kot je rekel Adrijan Gaser: noben tukajšnji klub ne nudi tega, kar naši domovi, in to po zelo nizki ceni.

Zaključne besede je izrazil predsednik Janez Jelenc, ki je med drugim dejal, da če iščemo pri bližnjemu le sončno plat, bomo verjetno dosegli širše sodelovanje in zaželene uspehe.

A.M.K.H.

pokazal na možnosti naše gospodarske naseljencev.

Sledil je dobro pripravljen referat Avgusta Horvata, ki je značilno razčlenil vprašanje dela kot podlage naše gospodarske osamosvojitve. Govor Jožeta Mavriča st. je zaradi njegove bolezni prebral g. Češnovar, Božo Fink pa je obdelal vprašanje gospodarskega položaja.

Jože Šeme je nato prebral resolucije 2. socialnega dne, ki predvidevajo osnivanje Gospodarskega sveta.

V pripravljani odbor so bili izvoljeni od delodajalcev Lojze Erjavec, Anton Godec, Andrej Krošelj, Jože Mavrič, Maks Osojnik, Marjan Willenpart in Rudolf Žitnik, od delojemalcev pa Ivan Ašič, Viktor Češnovar, ing. Bojan Devetak, Maks Jan, Janez Kralj, Avgust Malovrh, ing. Albin Mozetič in Janko Žebre.

Svobodna Slovenija št. 26; 5. julija 1953

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE / Director: Valentín B. Debeljak / Proprietario: Asociación Civil Eslovenia Unida / Presidente: Alojzij Rezelj / Redacción y Administración: RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA / Telefon: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: esloveniau@sinetis.com.ar / debeljak@netizen.com.ar

Glavni urednik: Tine Debeljak ml. / Za Društvo ZS: Alojzij Rezelj / Sodelovali so še: Tone Mizerit, Gregor Batagelj, Miriam Jereb Batagelj, Marko Kremžar, Metka Mizerit, Franci Sušnik, A.M.K.H., Marko Vombergar, Pavlina Dobovšek. / Mediji: STA, Demokracija.

Naročnina Svobodne Slovenije: za Argentino \$ 70, pri pošiljanju po pošti pa \$ 95; obmejne države Argentine 110 USA dol.; ostale države Amerike 125 USA dol.; ostale države po svetu 135 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 85 USA dol. za vse države.

Čeke: v Argentini na ime „Eslovenia Libre“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebnne) na ime „Antonio Mizerit“. Oblikovanje in tisk: TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L. / Estados Unidos 425 - C1101AAI Buenos Aires Argentina - Tel.: 4362-7215 - Fax: 4307-1953 - E-mail: vilko@ciudad.com.ar

Correo Argentino Suc. 7
FRANQUEO PAGADO
 Cuenta Nº 7211
 R. Nac. de la Propiedad Intelectual Nº 881153

MALI OGLASI

TURIZEM
Bungali v Bariločah. - Bungali ILIRSKA nudijo 3-sobna stanovanja z vso opremo, vse leto po odlični ceni. Tel. **02944-441814.** E-mail: **iliriska@bariloche.com.ar**

Letalske karte, rezerva hotelov, najem avtomobilov in izleti po svetu H. Yrigoyen 2742 - San Justo Tel. 4441-1264 / 1265

ADVOKATI
Dr. Vital Ašič, Odvetnik Paraná 830, 5.nadstr. - Buenos Aires. Prijave na: Tel./faks: 4798-5153. e-mail: estudioasic@cpacf.org.ar

DOBOVŠEK & asociados - odvjetniki. Zapuščinske zadeve. Somellera 5507, (1439) Buenos Aires. Tel/Fax: 4602-7386. E-mail: jdbovsek@perseus.com.ar

dr. Marjana Poznič - Odvetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 - 15-4088-5844. mpoznic@sfnat.com.ar

dr. Franc Knavs, dr. Bernard Knavs, dr. Veronika Knavs - odvjetniki - ponedeljek, torek, petek od 16. do 20. - Tucumán 1455 - 9. nadstr. "E" - Capital - Tel. in faks: 4374-7991 in 4476-0320.

dr. Lilijana Kožar, odvjetnica; Av. Corrientes 1250, 5º F, Capital. Torek in četrtek od 16. do 19. Tel.: 4382-9216

Prešernova šola v Argentini na spletu:
<http://www.geocities.com/presernova/index.htm>
 Uradna otvoritev ob naši 50. pomladanski obletnici meseca septembra

Alojzijevega proslava
V nedeljo, 6. julija
 ob 16. uri sv. maša v cerkvi Marije Pomagaj in poklon padlim junakom.
 V dvorani otroška igra: **Pavliha noče v šolo** v izvedbi Rožmanove šole. Režija: Diana Truden
 Vstopnina: odrasli \$ 3.-, otroci \$ 1.-
 Vsi lepo vabljeni!

V Sloveniji 24 novih novomašnikov
 V vseh treh slovenskih škofijah je bilo v nedeljo, na praznik apostolov Petra in Pavla, posvečenih 24 novih duhovnikov. V ljubljanski nadškofiji je bilo posvečenih šest novomašnikov, v mariborski pet, v koprski pa dva. Devet novomašnikov prihaja iz različnih redovnih skupnosti, in sicer sta po dva novomašnika iz vrst frančiškanov, lazaristov in salezijancev, medtem ko jezuiti in kartuzijanci po enega novomašnika. Med novimi duhovniki sta tudi dva, ki pripadata drugima škofijama, in sicer prihajata iz Beograda in Clevelanda. Med novomašniki sta tudi dva Madžara: prvi je kartuzijan iz Budimpešte, drugi, salezijanec iz Vojvodine, pa pripada slovenski provinci.

OBVESTILA

SOBOTA, 5. julija:
Redni pouk na Srednješolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.
NEDELJA, 6. julija:
Alojzijevega proslava slovenskih šolskih otrok, ob 16. uri v Slovenski hiši.
ČETRTEK, 10. julija:
Redni sestanek Zveze slovenskih mater in žena ob 16.30 v Slovenski hiši. Razgovor z arh. Lučko Jereb Oblak.
Redna seja odbora Zedinjene Slovenije ob 20. uri.
SOBOTA, 12. julija:
Redni pouk na Srednješolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.
NEDELJA, 13. julija:
Obletnica Doma in Mladinski dan v Slovenskem domu v San Martinu.

DAROVALI SO:
 Za Rožmanov dom je družina Hribar darovala 50 pesov namesto cvetja na grob pok. Slavcu Smoletu; nam. cvetja na grob pok. Antona Šušteršiča je daroval N.N. iz Carapachaya 100 pesov; družina Hribar je darovala 50 pesov namesto cvetja na grob pok. Slavcu Smoletu.
 Bog povrni!

Dr. Damijana Sparhaki
 zobozdravnica
 splošna odontologija
 Belgrano 123, 6. nadstropje '4' - Ramos Mejía
 Tel.: 4464-0474

34. Pevsko glasbeni večer 16. avgusta 2003 v Slovenski hiši
 Vabimo mlade umetnike naj sodelujejo pri programu tega večera. Prosimo, kličite nas do 20. julija na sledeče telefone: 4484-1521 (Monika Klarreich) ali 4651-5282 (Saši Urbančič)

Vsem prijateljem in znancem sporočamo, da nas je 11. junija v 81. letu starosti, nenadoma zapustil naš dragi mož, ata, stari ata, brat in stric

Slavko Smole

Zahvaljujemo se vsem, ki ste nas spremljali ob tej težki uri. Posebna zahvala g. Tonetu Kastelicu, ki mu je pomagal v zadnjih trenutkih, in dr. Juretu Rodetu za zakrament sv. maziljenja in za molitve ob krsti, pogrebno sv. mašo in molitve ob grobu skupaj s g. Francitom Cukjatijem. Priporočamo ga v molitev.

Žalujemo: žena **Anica** sin **Stanko** z družino hčerke **Anka, Marta in Danijela** z družinami sestre **Mila in Tončka** z družinama svakinja **Štefka** z družino in ostali sorodniki.

Buenos Aires, Bariloche, Slovenija, ZDA

SLOVENSKI DOM SAN MARTIN SDO-SFZ

vabijo v nedeljo, 13. julija, da se pridružimo k praznovanju:

43. OBLETNICA USTANOVITVE DOMA IN 35. MLADINSKI DAN

8.00 začetek tekmovanj odbojke
 12.00 sv. maša
 13.30 skupno kosilo
 18.00 kulturni program
 Prosta zabava

Prijave za kosilo na tel.: 4753-5596 in 4764-4289

Finali MTO

9. julija v Našem domu v San Justu
 Začetek ob 13.uri

Na razpolago **GOLAŽ**

+

"Moje srce je pripravljeno, o Bog, pripravljeno je moje srce"
 Ps.57, 8

Vsem prijateljem in znancem sporočamo, da nas je 20. junija 2003 zapustil naš dragi brat in stric

Feliks Trpin

Pokopali smo ga na pokopališču v Villegas. Zahvaljujemo se vsem, ki so nas spremljali v teh težkih urah.

Žalujemo: bratje **Francelj, Tone, Lojze, Niko** sestre **Ivanka, Mici, Cilka in Anica** z družinami.

Buenos Aires, Miramar, Slovenija

+

"Pridite k meni vsi, ki ste obteženi..."

K svojemu Stvarniku je odšel naš dragi brat

Tone Zajec

On ga je vodil preko mnogih nevarnosti — od francoske fronte do ruskega ujetništva. Omagal je po hudi bolezni v petek, 13. junija v Mariboru. Ostal nam bo v blagem spominu in molitvah.

Žalujemo sestra v Argentini: **Marta Zajec vd. Hribar** **Irena Zajec vd. Fajdiga** z družinama v imenu ostalega sorodstva v Sloveniji.

+

Jaz sem vstajenje in življenje. Kdor vame veruje, bo živel, tudi če umrje.
 Jan 10:25

Ob smrti našega ljubega moža, očeta, starega očeta sporočamo vsem rojakom in prijateljem, da nas je 24. junija 2003 zapustil v 87. letu starosti

Slavko Skoberne

Posebno se zahvaljujemo dr. Alojziju Kukovici za duhovno tolažbo, molitve in sv. mašo ob krsti ter blagoslov ob grobu na pokopališču v Moronu. Zahvaljujemo se tudi ZSMŽ za cvetje in blagoslovljeno vodo. Priporočamo ga v molitev.

Žalujemo: žena **Anica** hči **Anči** z otroki in sorodniki v Sloveniji

Buenos Aires, Slovenija